

Technische informatiesessie hoofdlijn Beleidskader Utrechtse Depositiebank

14 februari 2024

Gedeputeerde mw Mirjam Sterk
Ambtelijke ondersteuning:
Sytske du Crocq (opgavemanager)
Michiel Houtzagers (programmamanager GGA-LG)
Marian Moelands (presentatie)
Floris Leijdekkers
Jeroen Rijnierse
Stan van Bosbeek
Sara Spano
Anne Jansen

Doel sessie

- Technische informatiesessie.
- Inhoudelijke uitleg kaders en gelegenheid tot vragenstellen.
- Na de sessie volgt een Statenvoorstel in de commissie RGWW.

Inhoud presentatie

Werking van de bank (zie ook bijgevoegde memo)

- a) Wat is de bank
- b) Werking van de bank en bevoegdheden GS
- c) Uitleg extern salderen
- d) Wie kan de bank gebruiken

Concept beleidskader Utrechtse Depositiebank

- a) Stand van zaken conceptbeleidskader Utrechtse Depositiebank
- b) Wat is het beleidskader
- c) Stappen verdeelmodel (voorstel)
- d) Toelichting legalisatieopgave
- e) Toelichting voorkeursvolgorde
- f) Toelichting doelmatigheid
- g) Toelichting staatssteun
- h) Toelichting additionaliteit
- i) Ruimte voor gesprek tussen GS en PS
- j) Vervolgproces afronding van het beleidskader

Wat is de bank

Utrechtse Depositiebank ➡ 4 juli 2023 ingesteld.

- Databank/ register voor uitgesteld extern salderen.
  - ➡ Naast direct 1 op 1 extern salderen (zonder bank).
  - ➡ Transparant over stikstofdepositieruimte (verder: SDR).
  - ➡ Ter ondersteuning gebiedsgericht maatwerk.
- Instrument om SDR vast te houden (als dat kan) en (op termijn) vergunningverlening vlot te trekken.
- Eén bank: voor alle doelen onder de omgevingsvisie, waaronder het UPLG.

Werking van de bank en bevoegdheden GS

Via de bank kan de gebruiker uitgesteld extern salderen, belangrijkste voorwaarden:

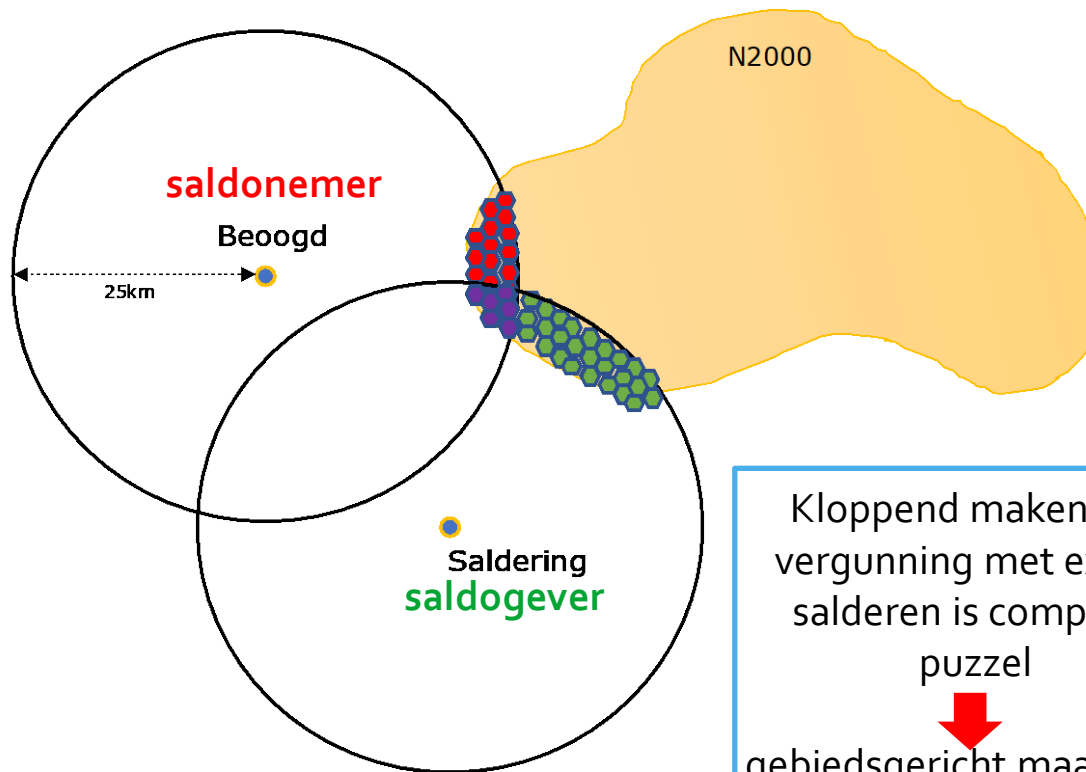
- Saldonemer kan vergunning krijgen als ergens anders een saldogever minder stikstof uitstoot.
- Dit moet matchen op niveau van hetzelfde gebied, per hectare (hexagon niveau).
- 30% afoming ivm onbenutte ruimte ook bij uitgesteld extern salderen via de bank.

De gebruiker (saldonemer) brengt zelf SDR (saldogever) mee (met uitzondering van de legalisatieopgave).

Bevoegdheid GS	Hoe/wat
Opnemen in de bank	Vergunning saldogever intrekken of wijzigen
Reserveren voor een specifiek doel	SDR reserveren op bank voor specifiek doel (=project of programma)
Toekennen aan project of programma	via vergunningverlening aan saldonemer toekennen
Verwijderen uit de bank	SDR "vervalt" alsnog ten gunste van de natuur

Uitleg extern salderen

- Depositie moet op hexagonniveau kloppen.
- N2000 binnen straal van 25 km afstand.
- Saldonemer heeft SDR nodig op: +
- Saldonemer kan extern salderen met saldogever op overlappende hexagonen:
- Saldonemer moet nog op zoek naar ruimte op:
- Restructuurte saldogever na extern salderen efficiënt inzetten:

Wie kan de bank gebruiken

Gebruiker bank	Hoe werkt het?	Wie voert de transactie uit
Andere partijen dan GS nemen initiatief.	Saldonemer brengt saldogever mee. Saldonemer bepaalt doel waarvoor saldo op de bank komt.	GS registreert mutaties en is bevoegd gezag voor de natuurvergunning.
Provincie Utrecht neemt initiatief.	Provincie Utrecht verwerft SDR van saldogever en deelt toe aan saldonemer. GS kan zelf de saldonemer zijn.	GS registreert, vergunt en verdeelt de depositieruimte.

Stavaza concept beleidskader Utrechtse Depositiebank

- De Utrechtse Depositiebank is opgericht.
- Met PS is afgesproken dat er een beleidskader komt over de toedeling van SDR uit de bank aan de verschillende opgaven:
  - Dit kader wordt momenteel uitgewerkt.
  - Hangt samen met een aantal complexe juridische vraagstukken rond additionaliteit en staatssteun.
  - Op de volgende slides bespreken we de beoogde kaders.
- Na de technische sessie volgt een Statenvoorstel in de commissie RGWW. (streven ronde 3: cie RGWW van 10 april 2024)

Wat is het beleidskader Utrechtse Depositiebank

Omschrijft hoe GS haar SDR verdeelt:

- SDR waar GS over beschikt. → Verwachtingenmanagement: SDR moet wel eerst beschikbaar komen.
- Aan welk doel en onder welke voorwaarden de ruimte wordt toegedeeld (= **verdeelmodel**). → Transparante en objectieve afweegmethode.
- **Altijd maatwerk**, daarom niet in vorm van beleidsregel maar een –kader.
- Te gebruiken bij het **gebiedsgericht** verdelen van SDR:
  - Dit kan bijvoorbeeld door gebiedsgericht **varianten doorrekenen**: kijkend vanuit de stikstofaanbieders en de verschillende relevante SDR vragende opgaven.
  - GS reserveert de SDR voor de specifieke opgave.

Stappen verdeelmodel (voorstel):

- 1) Kan de provincie zelf over de SDR beschikken? Wat zijn de afspraken in de contractuele verplichtingen met de saldogevende partij?
- 2) In beginsel de volgende **voorkeursvolgorde** hanteren:
  - 1) Legalisatie PAS-melders.
  - 2) Prioritaire opgaven provincie.
  - 3) Overig.

Prioritaire opgaven provincie zijn: klimaat, ontwikkelingen landelijk gebied (oa UPLG; waaronder landbouw en natuur), wonen, mobiliteit en netcongestie.

- 3) Onder de randvoorwaarde van doelmatigheid.
- 4) Toepassing voorkeursvolgorde: conform regels voor **additionaliteit** en **staatssteun**.

Ad 2: Toelichting legalisatieopgave

Toelichting:

- a) Motie 54 PAS-melders: met de bank kan SDR in het gebied vastgehouden worden.
- b) PAS-melders legaliseren primair rijksverantwoordelijkheid: nationale legalisatie programma.
- c) Waar het kan pasmelders eerst: GS moet wel in positie kunnen komen om PAS-melder te helpen:
  - ➔ **verwachtingenmanagement:** staatssteunregels maken dat nog onzeker is of en hoe de provincie zelf SDR kan verwerven om PAS-melders te helpen.

Ad 2: Toelichting voorkeursvolgorde

Voorkeursvolgorde toedeling:

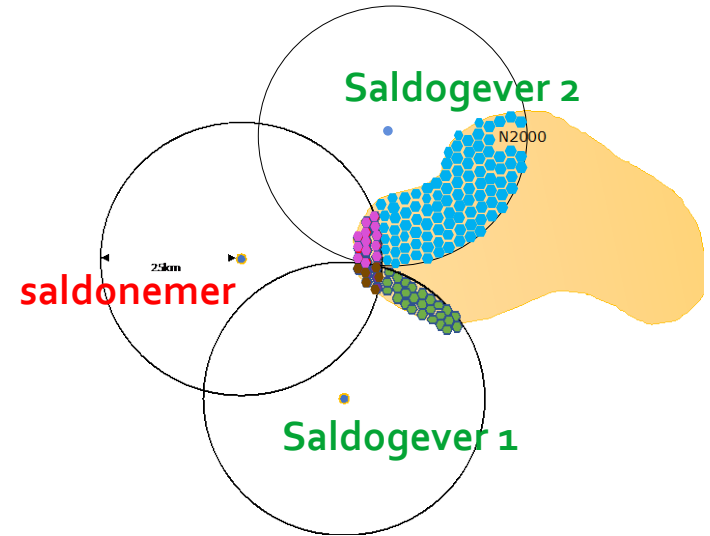
1. Legalisatie PAS-melders
2. Prio's provincie
3. Overige opgaven

GS hanteren deze voorkeursvolgorde in de opgaven, maar gaan er **niet star** mee om:

1. GS kan afwijken van PAS-melders prioriteit (bv als niet doelmatig) of een andere prioritaire opgave tijdelijk voor laten gaan.
2. We houden ruimte voor **maatwerk** vanuit een **gebiedsgerichte aanpak**.
3. GS moet kunnen kiezen voor een oplossing die de **belangen van het gebied als geheel** dient.
4. GS moet rekening kunnen houden met **toekomstige effecten**: projecten die veel depositiereductie gaan leveren.
5. Landbouw:
  - ➔ Afspraken in gebiedsprocessen UPLG zijn leidend: bv contractuele afspraken met saldogevers
  - ➔ Voorlopers gebiedsprocessen laten we zoveel mogelijke doorgaan: boeren die elkaar onderling helpen in het polderproces.

Ad 3: Toelichting doelmatige inzet stikstofruimte

- In welke mate worden de beleidsdoelen bereikt?
- Tegen welke kosten?

Voorbeelden:

- Naarmate saldogever en saldonemer dicht bij elkaar liggen is de kans op een zo volledig mogelijke match het grootst. Als ze verder van elkaar liggen zijn vaak meer saldogever nodig voor volledige compensatie.
- Saldogever op grotere afstand van saldonemer betekent meer kg stikstofemissie per mol te compenseren depositie (exponentieel afname depositieruimte).

Ad 4: Toelichting staatssteun

Bij het geven van een vergoeding voor het vrijmaken van SDR aan ondernemers of het toekennen van depositieruimte aan marktpartijen moet ongeoorloofde staatssteun worden voorkomen.

- Staatssteunrisico bij zowel verwerven van SDR door GS als het toedelen van SDR van GS aan een saldonemer.
- Bijvoorbeeld: wanneer de provincie zelf stikstofruimte verwerft en dit aan een boer ter beschikking stelt zonder hier een vergoeding voor te vragen, terwijl andere boeren en ondernemers wel zelf betalen voor SDR.
- Geen staatssteun:
  - Projecten waarvoor de provincie zelf een natuurvergunning nodig heeft en dus zelf extern moet salderen, bijvoorbeeld bij het aanleggen van wegen.
  - Als boeren en andere private partijen zelf depositieruimte op de bank plaatsen, bijvoorbeeld in het kader van een gebiedsproces.

Ad 4: Toelichting additionaliteit

Op grond van het additionaliteitsvereiste moeten GS bij het verlenen van natuurvergunning met extern salderen onderbouwen hoe de instandhoudingsdoelstellingen worden gehaald als de voor de nieuwe ontwikkeling vrijgemaakte SDR niet wordt gebruikt voor natuurherstel.

Bij elk geval van extern salderen moet dus steeds de vraag gesteld worden: is de SDR voor de nieuwe natuurvergunning niet nodig voor natuurherstel?

- Voor alle Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen voor flora en (leefgebieden van) fauna vastgesteld en vastgelegd in de instellingsbesluiten. Die instandhoudingsdoelstellingen moeten worden gehaald.
- Wanneer SDR vrijkomt moet die ruimte voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen worden gebruikt.
- Wanneer inzicht gegeven kan worden of er voldoende geborgde maatregelen zijn gericht op instandhouding, mag de ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, zoals agrarische ontwikkelingen, woningen of werkgelegenheid worden gebruikt.

Ruimte voor gesprek tussen GS en PS

In besluitvormingstraject kunnen GS met PS gesprek aangaan over aspecten van het verdeelmodel, zoals:

- Hoe denkt PS over de voorgestelde voorkeursvolgorde, is dit de gewenste volgorde?
- Wat vindt PS van dit verdeelmodel? Wat mist PS?
- Gebiedsgericht maatwerk: Hoe betreft GS het gebied bij de keuzes?
- Hoe ziet PS het doelmatigheidsaspect?

Vervolgproces voor vaststelling van het beleidskader na de technische sessie

- Stap 1: Afronding beleidskader met inachtneming input van PS.
- Stap 2: Concept Statenvoorstel naar PS (streven ronde 3: zie RGWW van 10 april 2024) en gesprek tussen GS en PS.